

DE INVLOED VAN MENFORMON OP DEN OOGDRUK.

Aan prof. Dr. W. P. C. ZEEMAN te Amsterdam.

Het ware mij om verscheiden redenen aangenamer geweest, indien Gij uwe bezwaren tegen mijn publicatie, onder bovengenoemden titel verschenen, in een persoonlijk onderhoud had uiteen gezet; nu Gij Uwe meening hieromtrent in dit *Tijdschrift* hebt kenbaar gemaakt, beschouw ik het als mijn plicht op deze plaats hierop te antwoorden. Wat Uw bezwaar betreft, dat de werking van het menformon niet eerst op normale oogen zou zijn nagegaan, kan ik U mededeelen, dat, nadat eerst vastgesteld was, dat deze stof inderdaad een drukverlagende werking op oogen met normalen druk uitoefende, ik er toe ben overgegaan den invloed hiervan op oogen met verhoogden druk na te gaan. De uitdrukking *materiaal*, waarover U blijkbaar bent gevallen, ware misschien beter vermeden geworden door te zeggen, dat het onderzoek werd uitgevoerd bij een aantal glaucoompatiënten, die zich, nadat ik hen zoo goed mogelijk met het doel en de strekking hiervan op de hoogte had gebracht, daartoe beschikbaar hadden gesteld. Zeer stellig heb ik hen niet wijs gemaakt, dat, gelijk U het doet voorkomen, inspuitingen met menformon nuttig zouden kunnen zijn. Dat ik derhalve, gelijk U beweert, in flagranten strijd met medisch handelen zou zijn te werk gegaan, moet ik dan ook als beslist onjuist van de hand wijzen. De volgens U bestaande ongelijksoortigheid van de aandoening der onderzochte patiënten is blijkbaar een gevolg van het feit, dat ik de uitdrukking *glaucoma simplex chronicum* bezigde, hetgeen feitelijk een pleonasme is, daar het *glaucoma simplex* uiteraard chronisch is, in tegenstelling tot het inflammatoire glaucoom, dat, gelijk bekend, zoowel acuut als chronisch kan verlopen. Om alle misverstand te vermijden heb ik hier het woord *chronicum* ingevoegd; ik betreur, dat dit misverstand tenslotte toch heeft plaats gehad. Ook THIEL gebruikt bij zijn indeeling van het glaucoom in *Kurzes Handbuch d. Ophth.* IV. bldz. 701 dezelfde uitdrukking. Mijn patiënten leden allen aan *glaucoma simplex* en waren derhalve gelijksoortig.

Van misleiding, gelijk U in de laatste zinsnede zegt, is hier geen sprake. Zooals U bij inzage van de betreffende tabellen had kunnen gewaar worden, oefent het menformon een duidelijk aantoonbaren oogdrukverlagenden invloed uit. De schijnbare tegenspraak tusschen den invloed van de waarnemingsfouten en het resultaat der metingen wordt in de zinnen boven aan bldz. 4190 in mijn artikel nader toegelicht. Wenschte ik derhalve, gelijk U zegt, de consequenties van mijn cijfers niet te aanvaarden, dan ware deze toelichting overbodig geweest en had achterwege kunnen blijven. Ik hoop hiermede Uw bezwaren tegen mijn publicatie voldoende uit den weg te hebben geruimd, en ik ben U dankbaar voor de mij geboden gelegenheid enkele punten hieruit wat nader te hebben mogen toelichten. Het spreekt van zelf, dat een dergelijk onderzoek in het algemeen beter kan geschieden in een kliniek, die met betere hulpmiddelen is toegerust, dan diegene, die mij, als practicus, ter beschikking stonden. Moge deze publicatie aanleiding zijn het onderzoek te doen herhalen door diegenen, die over een eigen kliniek beschikken; ik houd mij voor mededeeling van de uitkomsten hiervan ten zeerste aanbevolen.

Delft, 4 October 1934.

K. T. A. HALBERTSMA.

ONDERZOEK NAAR HET VOORKOMEN EN DE ERFELIJKHEID VAN
TOTALE KLEURENBLINDHEID.

De afdeling voor medisch statistisch erfelijkheidsonderzoek van het Nederlandsch Instituut voor erfelijkheidsonderzoek stelt zich voor een onderzoek naar het voorkomen en de erfelijkheid van totale kleurenblindheid in te stellen. Daartoe is de medewerking van alle artsen noodig. Beleefd wordt verzocht de gevallen, die aan de collegae bekend mochten zijn, aan ondergeteekende op te geven onder bijvoeging van de volgende gegevens:

1. Volledige naam van den patiënt, zoo mogelijk met geboortedatum en adres.